

Конзуларна служба је једна од значајнијих служби Министарства спољних послова која пружа широку лепезу конзуларних услуга и радњи, како у Министарству тако и у 87 каријерних дипломатско-конзуларних представништава Србије у иностранству и 68 конзулата са почасним конзулом на челу. Природа службе је да на свим меридијанима буде даноноћно доступна држављанима Србије у заштити њихових интереса и права у иностранству. Рад конзуларне службе посебно долази до изражаја када су у питању ванредне и непредвиђене ситуације као што су непогоде, ратови, смртни случајеви, жртве насиља или трговине људима, хапшења, нестанак докумената, што ангажовању службе додатно даје димензију хуманости.

Колики је обим активности конзуларне службе најбоље могу да илуструју бројке. Те бројке за 2012.годину изгледају овако:

Одељење за конзуларне послове у Министарству је примило у рад 22.934 захтева или аката. У исто време дипломатско-конзуларна представништва у иностранству су примила 90.961 захтев или акат.

Ретроспектива значајнијих конзуларних услуга дипломатско-конзуларних представништа у иностранству: поднето је укупно 46.454 захтева за пасош, издато је 12.118 путних листова држављанима Србије за повратак у земљу, издато је 17.025 виза страним држављанима за долазак у Србију, примљено је укупно 15.114 захтева у вези са држављанством, издато је 9.442 потврде или уверења по разним основама, уручено је 3.885 судских достава, прослеђено 3.010 замолница иностраним надлежним органима за пружање међународно правне помоћи.

Овера докумената или потписа, тзв. легализација је, такође, значајна конзуларна услуга. У Министарству је прошле године легализовано 7.785 јавних исправа а у иностранству је било 34.121 предмета легализације. Конзуларна служба је прошле године била ангажована на 576 предмета из области заштите и остваривања наследних права наших држављана у иностранству.

Конзуларна служба се бави и пословима који нису само административно-управне природе. Област породичних односа, а посебно однос родитеља и деце, увек представља значајан сегмент ангажовања конзуларне службе у сарадњи са домаћим и иностраним надлежним органима. То су питања старатељства, лишавања родитељског права, отмице деце, усвајања, плаћања алиментације и друга на којима се ради обазриво и често веома дуго. Таквих предмета је прошле године било 329.

Постоје дипломатско-конзуларна представништа у којима српски држављани могу и да се венчају. Тако се 348 парова венчало прошле године у амбасадама и конзулатима Србије у иностранству.

Поред лепих ствари, генерални конзулати, конзулати и конзуларна одељења амбасада се баве и оним мање лепим, као што су хапшења и притварања наших држављана и смртни случајеви. Према евиденцијама дипломатско-конзуларних представништава, прошле године ухапшено је укупно 2039 држављана Србије у иностранству. Конзуларни представници су учинили 472 посете држављанима Србије у затворима. Издато је 1848 докумената, тзв.

спроводница за пренос посмртних остатака у Србију.

Ванредне и кризне ситуације у иностранству су посебан изазов за конзуларну службу. Током 2012.г. Штаб за ванредне ситуације у оквиру Сектора за конзуларне послове у сарадњи са другим државним инсититуцијама реализовао је акције евакуације наших држављана са породицама из Сирије и повратак туриста из египатског летовалишта Хургада.

Једна од редовних активности конзуларне службе је и одржавање конзуларних дана, односно, организовање посете представника амбасаде, генералног конзулата или конзулата срединама где борави значајнији број држављана Србије ради пружања конзуларних услуга. У току прошле године је организовано 35 таквих конзуларних дана и то на следећим локацијама: Гетеборг и Малме у Шведској, Луксембург, Сегедин у Мађарској, Куманово у Македонији, Бијељина и Требиње у БиХ, Кемпала у Уганди, Корк у Ирској, Дубаи у УАЕ и Гран Канари.

И још једна веома важна ствар. Прошле године је потписан Споразум о узајамном конзуларном заступању са БиХ. Овим Споразумом, који је ступио на снагу 30.новембра 2012.г, омогућено је да се српски држављани могу обратити за конзуларну заштиту представништву БиХ у оним земљама где не постоје дипломатско-конзуларна представништва Р.Србије. У питању су следеће земље: Катар, Малезија, Пакистан, Саудијска Арабија и УАЕ.

Поред конзуларних услуга, значајан сегмент ангажовња конзуларне службе су активности које је тешко изразити у бројкама. То су активности усмерене на сарадњу са српском дијспором, на унапређење економских односа, сарадњу у области културе и афирмације српске културе у иностранству, закључење нових конзуларних конвенција и међудржавних споразума из области виза, реадмисије, запошљавања, социјалне заштите и других области од значаја за положај држављана Србије у иностранству.

Модернизација конзуларне службе је стална брига Министарства. Од априла 2012.г. функционише визно-инфрмациони систем, по европским стандардима, који је обезбедио електронску повезаност дипломатско-конзуларних представништава са надлежним органима у земљи, што је омогућило бржу и сигурнију обраду захтева за издавање виза за улазак у Србију. Истовремено, Министарство је покренуло иницијативу да се, у сарадњи са надлежним органима у земљи, уведе мобилна аквизицијска опрема за подношења захтева за биометријске путне исправе у дипломатско-конзуларним предствништвима. То ће умногоме олакшати рад конзуларне службе, посебно за пријем захтева од стране болесних, непокретних и хендикепираних лица. Поред наведеног, предстоји дигитализација матичних књига које се воде у Министарству и дипломатско-конзуларним представништвима, као и други видови модернизације службе који треба додатно да осавремене пружање конзуларних услуга.

Такође, Министарство је последњих година значајно проширило мрежу конзулата са почасним конзулима на челу, који са своје стране доприносе укупној ефикасности у пружању конзуларне помоћи и заштите држављана Србије у иностранству.